

16. august 2024

UKA 2024/111

Matumuuna Inatsisartut ingerlatsinermut maleruagassaanni § 33 tunngavigalugu isummerfigisassatut ima siunnersuuteqarpunga:

Nunamut tamarmut akileraarutinut procenti 9 procentimut aalajangersarlugu Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummik saqqummiussaqaqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaqa Jens-Frederik Nielsen, Demokraatit)

Tunngavilersuut

Demokraatini ullut tamaasa ilungersorpugut qulakkeerumallugu, innuttaasut aningaasaatimik amerlanerpaartaasa tigummiinnarnissaannut. Nuannaarutigaarput, kalaallit taama amerlatigisut ullut tamaasa suliertortarmata atugarissaarnissatsinnut tapertaaniarlutik. Taakku inuit suleruluttut ullumikkuminngarnik aningaasaatimik amerlanerpaat tigummiinnarnissaannut pisinnaasariaqarput. Tamanna atuutilersinneqarsinnaavoq isertitat aallaavigalugit akileraarutip 1 procenpointimik appartinneqarneratigut.

Taamatutaaq isertitat aallaavigalugit akileraarutip procentiata apparnerata kingunerissavaa, soorlu assersuutigalugu ilinniagaqartut aammalu utoqqalinersiutillit akileraarut peereerlugu isertitaasa qaffannissaat, taakkumi aamma akissarsiaminnik akileraarutinut akiliisarmata.

Isertitat aallaavigalugit akileraarutinut procentip appartinneqarnera qanorluunniit sakkussatsialaassooq, kalaallit tamarmik qaammatit tamarluinnaasa imminnut aningaasanik amerlanernik peqalernissaannut.

Demokraatini peqqusiniangilagut, qanoq kalaallit isertitamik qaffaataat atussaneraat, erseqqissaannarusulluguli, isertitanit akileraarutinut procentip apparneqarnerata qulakkiissammagu, innuttaasut kiffaangissuseqarnerulissasut namminneq aningaasaatimik sumut atornissaannut. Ilaasa aningaasat atuivallaarnerminnut matussutigissavaat, allat soraarninngornissaminnut katersaminnut atussavaat allallu aamma allarluinnarnut atussallugit. Uagummi suliasarinnginnatsigu tassunga akuliunnissaq.

Ataani nassuiarneqartutut siunnersuut nunatta karsianut aningaasatigut kinguneqartussaavoq. Qujanartumilli ilisimavarput, nunatta karsia aningaasanik peqarnerulersimasooq, pissusissamisuusaa, kalaallit tamanna malugisinnaalerpassuk. Tamanna tunngavigalugu siunnersuutigineqarpoq, siunnersuut aningaasalersorneqassasoq aningaasanik annertunernik atuisinnaanermi.

Taamatut oqaaseqarlunga tusarnissaa qilanaaraara, qanoq Naalakkersuisut partiillu allat siunnersuutinnut isumaqarnersut amerlanerussuteqartunillu taperserneqarnissaa neriutugalugu.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Isertitat aallaavigalugit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 61-imi aalajangerneqarpoq, Inatsisartut 15. november nallertinnagu ukiup iluitsup iluani nuna tamakkerlugu akileraarutit procentissaa immikkut ittoq isummerfigisassagaat.

Taamatutaaq § 64-imi aalajangerneqarpoq, Inatsisartut 15. november nallertinnagu ukiup iluitsup iluani nuna tamakkerlugu akileraarutit procentia immikkut ittoq isummerfigisassagaat.

Akileraarutissiinermut procentit ileqquuvoq aningaasatigut inatsisip isummerfigineranut ilaatillugit aalajangerneqartarneri.

Siunnersuutip kingunerissavaa, Naalakkersuisut peqquneqassasut Isertitat aallaavigalugit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaat allangorteqqullugu, taamaasilluni nuna tamakkerlugu akileraarutit procentia 9-mut aalajangerlugu. Nuna tamakkerlugu akileraarutit tamatuma kingorna Inatsisartunit Aningaasanut inatsimmut atasumik aalajangerneqartarnera ukiutntamaasa pissaassaaq.

Siunnersuummi nuna tamakkerlugu akileraarutit immikkut ittoq pineqanngilaq, Naalakkersuisullu akornguserneqanngillat inatsisip allangortinneqarnissaanik siunnersuummut ilanngullugu nuna tamakkerlugu akileraarutit immikkut ittup procentia aalajangersimasoq ilanngussinnaaneranut, Naalakkersuisut tamanna naleqquttutut isigippassuk.

Nuna tamakkerlugu akileraarutit procenti ukiut qulit kingulliit allangortinneqarani 10-mut inissinneqarnikuvoq. Siunnersuutip kingunerissavaa appaanissaq 9-mut.

Nuna tamakkerlugu akileraarutit procentpointiata allangortinneqarnissaanut toqqaannartumik kingunissai 2024-imit Aningaasanut inatsimmi takuneqarsinnaapput, paasisutissat Nuna tamakkerlugu akileraarutit konto pingaarnermi 24.10.10-imi aningaasaliinermi toqqaammavissat ilaattut taakkartorneqarsimalluni. Akileraartarnermut malittarisassat allangortinneqannginnissaat aallaavigalugu akileraarutit qaffasissusissaata allangortinneqarnerata kingunerissavaa iluanaarutit allanguuteqarnera inummut akileraarummi 124,6 mio. koruuniniit qaffariartorluni 2027-imi 132,0 mio. koruuninut. Maluginiaqquneqarpoq, toqqaannartumik iluanaarutit kisimik pineqanngimmata taamaattumillu soorlu assersuutigalugu sulisinnaasut, akissarsiatigut isertitat allallu kinguneri ilanngunneqanngimmata¹.

Siunnersuutip atuutilersinneqarnissaanut pisariaqassaaq inatsisissatut siunnersuummik sanasoqarnissaa. Allaffissornikkut atugassat, tassunga immikkoortinneqartussat, naatsorsuutigineqartunut ilaapput nutserinerit, tusarniaanerit inatsisillu teknikkikkut misissornissaanut aningaasartuutissat, atorfilittat ukiumut akissarsiaasa nalinga qaangissanngikkaat.

Namminersorlutik inuussutissarsiortunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Soqanngilaq

¹ 2024-mi § 37 naapertorlugu apeqqutit 128-mut akissutit

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Innuttaasut tamarluinnarmik isertitamik qaffannerat malugissavaat annikinnerusumik akileraartalernermik malitsigisaannik.